

Odůvodnění materiálu:

Vyhodnocení systému financování investičních potřeb společnosti Krajská zdravotní, a.s. - plnění usnesení ZÚK č. 19/31Z/2016

Zastupitelstvo Ústeckého kraje dne 5. 9. 2016 usnesením č. 19/31Z/2016 **vzalo na vědomí** informaci o tom, že Ministerstvo zdravotnictví ČR, jako řídicí orgán IROP, v rámci vyhlášené výzvy č. 31 Zvýšení kvality návazné péče a výzvy č. 5 Vysoce specializovaná péče v oblastech onkogynekologie a perinatologie, vyjádřilo obecně skutečnost, že problematika návazné péče a péče v oblastech onkogynekologie a perinatologie popsaná ve výzvách, je službou obecného hospodářského zájmu a z tohoto důvodu lze tuto oblast zdravotnictví podporovat v případě vydání pověřovacího aktu dle čl. 4 Rozhodnutí 2012/21/EU ze dne 20. 12. 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „Rozhodnutí Komise 2012/21/EU“), dojde-li k naplnění podmínek zejména evropské legislativy. Také vzalo na vědomí předložené informace a podklady nezbytné pro vyhodnocení úmyslu vydat pověřovací akt pro Krajskou zdravotní, a.s., v souladu s Rozhodnutím Komise 2012/21/EU v návaznosti na skutečnosti uvedené ve vyhlášené výzvě IROP č. 31 a č. 5. **Konstatovalo**, že zajištění nepřetržité akutní lůžkové péče, kterou poskytuje společnost Krajská zdravotní, a.s., zejména pro obyvatele Ústeckého kraje, je v souladu se Strategií podpory zdraví a rozvoje zdravotních služeb v Ústeckém kraji na období 2015 - 2020“, kterou schválilo dne 3. 9. 2014 Zastupitelstvo Ústeckého kraje svým usnesením č. 19/18Z/2014. **Vyhradilo si** dle § 37 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, pravomoc rozhodnout o pověření společnosti Krajská zdravotní, a.s. k výkonu služeb obecného hospodářského zájmu, a to Pověřovacím aktem ve znění dle přílohy č. 3 tohoto usnesení, učiněným v souladu s Rozhodnutím Komise 2012/21/EU ve formě právního jednání – smlouvy. **Pověřilo** společnost Krajská zdravotní, a.s. k výkonu služby obecného hospodářského zájmu v rozsahu Pověřovacího aktu dle přílohy č. 3 tohoto usnesení, v souladu s Rozhodnutím Komise 2012/21/EU. **Uložilo** současně Radě Ústeckého kraje zpracovat vyhodnocení systému financování investičních potřeb společnosti Krajská zdravotní, a.s. z prostředků Ústeckého kraje, jako jejího jediného akcionáře v souladu s principem soukromého investora, ve vztahu k možnosti postupu v souladu s Rozhodnutím Komise 2012/21/EU.

Zdůvodnění, proč Ústecký kraj přistoupil k pověření Krajské zdravotní, a.s. výkonem služby obecného hospodářského zájmu, je uvedeno v rozsahu komplexního materiálu pro jednání Zastupitelstva Ústeckého kraje dne 5. 9. 2016.

Základní analytické výstupy vyhodnocení:

Hlavním výsledkem analýzy stávajícího stavu společnosti Krajská zdravotní, a.s. byla následující zjištění:

- Společnost hospodaří standardně a přiměřeně v souladu s principy fungování zdravotnických zařízení v České republice.
- Provozní náklady jsou účtovány standardně dle účetních předpisů pro obchodní společnosti, kdy je identifikován první rozdíl a dlouhodobě se zvyšující nesoulad mezi účetním výsledkem hospodaření, přímým cash flow a nepřímým cash flow.
 - a. Jedním z důvodů je postupně se zvyšující podíl majetku, pořizovaného z dotací, pro který nelze započítat odpisy z dotované části (obvykle 85 % – 90 % z celkové pořizovací ceny)

a odpisy z nedotované části tedy logicky negenerují dostatek prostředků na budoucí obnovu majetku.

- b. Druhým rozdílem, a tedy i dalším faktorem, který zvyšuje nesoulad mezi výsledky hospodaření a budoucí potřebou investic, je skutečnost, že Krajská zdravotní, a.s. není společností, která začínala standardně „od nuly“, ale prošla několika fázemi transformace.

Tento stav se v průběhu následujících let nebude měnit k lepšímu, naopak bude docházet k prohlubování výše zmíněných rozdílů díky tomu, že je na místě zcela reálný předpoklad, že Krajská zdravotní, a.s. bude příjemcem dotačních prostředků jak ze strany EU, tak i ČR či Ústeckého kraje.

Z tohoto důvodu je tedy nutno směřovat finanční prostředky především na obnovu stávajícího majetku a není nutno se ve větším rozsahu zabývat standardním provozním financováním.

Je nutno také zmínit, že pokud by se Krajská zdravotní, a.s. zabývala výhradně poskytováním zdravotní péče jako veřejné služby, hrazené jednotlivými zdravotními pojišťovnami, bylo by její hospodaření zřejmě prodělečné.

Vyhodnocení systému financování investičních potřeb:

Do současné doby probíhalo financování investičních potřeb Krajské zdravotní, a.s. formou navyšování základního jmění na principu soukromého investora. Tato varianta je možným řešením a pro určité situace i řešením vhodným, ale nelze ji doporučit jako pravidelnou a dlouhodobou formu hrazení všech investičních potřeb společnosti.

Základní varianty řešení:



Volba varianty:

První jednání zástupců zpracovatele analýzy (SVI AJAK services s.r.o.), zástupců KZ, a.s. a zástupců Ústeckého kraje proběhlo dne 24. 1. 2017, kdy byly představeny jednotlivé varianty možného financování společnosti a bylo doporučeno dále detailněji rozpracovat varianty C a D, což jsou varianty sice náročnější na přípravu pro poskytovatele i objednatele, ale jedná se o nejuvěrnější zobrazení potřebných finančních toků a především dlouhodobě udržitelnou variantu, neboť nedochází ke zvyšování vnitřního dluhu, ale naopak k jeho postupnému umořování a postupnému nastavení zcela transparentních příspěvků na obnovu a pořízování nového majetku.

V souladu s výstupy bylo na druhém společném jednání dne 7. 3. 2017 požadováno zpracování finální varianty modelu a analýzy financování (tzv. varianta E). Návrhová část dokumentu se tedy dále zabývá již pouze detailním rozbohem a nastavením pro zvolenou variantu. Vytvořená varianta, pro lepší orientaci nazvaná E, je de facto kombinací variant C a D s následujícími vstupními podmínkami:

- Ústecký kraj nebude poskytovat žádnou formou provozní vyrovnávací platbu společnosti Krajská zdravotní, a.s.

- Ústecký kraj bude poskytovat finanční prostředky na zajištění obnovy a rozšíření dlouhodobého investičního majetku, který je nezbytný pro zajištění Závazku služby v obecném hospodářském zájmu, a to každoročně formou zálohové platby s vyúčtováním.
- Částka, přidělená v rámci této platby, musí být použita výhradně na výdaje, spojené s pořízením investičního majetku.
- Veškerý majetek, který bude z pořizovaného příspěvku financován, musí sloužit výhradně k zajištění výkonu Služby v obecném hospodářském zájmu, tj. pro obory zdravotní péče, definované pro každou nemocnici v příloze Smlouvy o financování.

Financování investičních potřeb společnosti Krajská zdravotní, a.s. bude **dvousložkové** a to tak, že vzhledem ke stávajícímu stavu investičního majetku bude základní nároková částka činit podíl z nákladů na obnovu investičního majetku s již ukončenou životností, rozdělený v podílech dle životnosti a předpokládaného stavu v daném roce. Tato **složka** bude **pevná** a každý rok totožná. Druhou, **pohyblivou složkou** bude příspěvek na náklady na částečnou obnovu majetku, jehož životnost skončila v roce, předcházejícímu roku podání žádosti o vyrovnávací příspěvek. Součtem těchto dvou složek bude vygenerována maximální nároková částka na obnovu majetku pro daný rok. Podrobný popis navrhovaného modelu je uveden v dokumentu (viz příloha č. 2 a výpočtová tabulka viz příloha č. 3).

Navrhovaná varianta financování investičních potřeb společnosti Krajská zdravotní, a.s. je předložena k odsouhlasení orgánům Ústeckého kraje. Na základě toho pak bude zpracován konkrétní návrh na změnu pověření společnosti **Krajská zdravotní, a.s. k výkonu služby obecného hospodářského zájmu** v souladu s Rozhodnutím Komise 2012/21/EU.

Vyjádření odboru LP:

Odbor LP souhlasí s předloženým návrhem řešení s tím, že varianta E, a to včetně stanovených mechanismů bude zpracována buď do nového pověření, nebo do změny pověření stávajícího. Návrh odůvodňuje v důsledku nových skutečností z roku 2016 (viz. Příloha č. 6) a prověření dřívějšího financování a hospodaření společnosti (provedeného nezávislým externím odborníkem) změnu financování poskytování nepřetržité akutní lůžkové péče, kterou v rámci veřejné služby od roku 2016 zajišťuje společnost Krajská zdravotní, a.s., zejména pro obyvatele Ústeckého kraje. Navržený systém financování vyrovnávací platby, který je nejenom a především souladný s evropským a národním právem, je zároveň i plně odpovídající prostředí poskytovatele veřejné služby, tj. Krajské zdravotní, a.s.

Vyjádření Krajské zdravotní, a.s.:

Management společnosti, souhlasí s modelem investičního financování KZ dle navrhované varianty E, a to při respektování možnosti etapizace u významnějších investičních aktivit, zejména stavebních akcí. Uvedené se rovněž vztahuje i na doplnění materiálu k investiční podpoře formou zvyšování základního kapitálu, které tuto formu jako standardní pro rozvojové investice nedoporučuje a prakticky vylučuje. Na společném jednání avizovanou mírnou kolizi s požadavky auditora na průběžné přehodnocování životnosti – doby použitelnosti majetku – budeme řešit v rámci KZ a investičního plánování. Ostatní připomínky byly respektovány či vysvětleny.

Vyjádření odboru ZD:

Jedním z nejdůležitějších výstupů analytické části bylo zjištění, že ačkoliv KZ, a.s. je po stránce provozního financování společností zdravou a hospodařící v udržitelné rovině, postupně vzrůstá vnitřní dluh ve smyslu podinvestování dlouhodobého majetku. V roce 2015 byl již evidován majetek za hranicí účetní životnosti ve výši, přesahující 800 mil. Kč s výhledem nárůstu této o cca 80 – 100 mil. ročně (objemy odepsaného majetku mezi jednotlivými roky kolísají).

Tento stav je zapříčiněn především dvěma faktory. Prvním faktorem je částečné financování nákupů majetku z dotačních programů, kdy je nutné respektovat pravidlo, že dotovaná část majetku již nesmí být zahrnuta do daňově uznatelných odpisů, čímž se ale současně zamezuje generování prostředků na obnovu dotovaného majetku po skončení jeho životnosti. Druhým faktorem je skutečnost, že úhrady výkonů od zdravotních pojišťoven nepokrývají náklady na odepisovaný majetek v dostatečné míře (v úhradových platbách jsou sice například zahrnuty přibližné odpisy použitých přístrojů, ale již ne odpisy nemocničních budov).

Odbor zdravotnictví proto doporučuje v souladu s příloženým vyhodnocením systému financování investičních potřeb společnosti Krajská zdravotní, a.s. postup, kdy varianta E doporučená k realizaci, bude zapracována do nového pověření nebo do změny pověření stávajícího. V této souvislosti se proto navrhuje usnesení, kterým zastupitelstvo kraje, vezme na vědomí předložené vyhodnocení systému financování investičních potřeb společnosti Krajská zdravotní, a.s. a uloží radě kraje navrhnout změnu pověření společnosti Krajská zdravotní, a.s. k výkonu služby obecného hospodářského zájmu v souladu s Rozhodnutím Komise 2012/21/EU ze dne 20. 12. 2011, a to v návaznosti na toto vyhodnocení.

Vyjádření odboru EK:

Na základě zpracovaného „Vyhodnocení systému financování investičních potřeb společnosti Krajská zdravotní, a.s. - ANALYTICKÁ ČÁST“ byl vytvořen ekonomický model financování na zajištění obnovy a rozšíření dlouhodobého investičního majetku, který je nezbytný pro zajištění Závazku služby v obecném hospodářském zájmu, a to každoročně formou zálohové platby s vyúčtováním. Model vychází ze životnosti majetku transformované do jeho odpisů. Veškerý majetek, jenž buď již byl odepsán, nebo bude postupně odepsán v následujících 10 letech, vstupuje do tohoto modelu. Pro dlouhodobé financování jsou však v modelu některé neznámé. Jedná se zejména o objem odpisů z nově pořízeného majetku, výše případného zisku společnosti, který by měl sloužit také pro realizaci nových investic a zejména odpisy nemovitého majetku – budov a staveb, které model vůbec nezohledňuje, neboť mají nastaven odpis na dobu 100 let. Je zřejmé, že za takto nastavenou dobu životnosti dojde po 25 – 30 letech, tj. 3x až 4x za tuto životnost k degradaci vnitřních rozvodů, zřizovacích předmětů, výplní stavebních otvorů, vnitřních i vnějších povrchů atd. Toto by měl navržený ekonomický model zohledňovat v již následujících 10 letech podle data pořízení jednotlivého majetku.

Stávající stav majetku, převzatý z navrženého modelu financování, jenž buď již byl odepsán, nebo bude postupně odepsán v následujících 10 letech, je vyjádřen finančně: (v tis. Kč)

Odepsaný majetek -	898 883
Stávající majetek -	1 156 693
Nově pořízený majetek v roce 2016	197 367
CELKEM	2 252 943

Pro zjednodušení z pohledu finančního plánování ekonomický odbor doporučuje stálý roční finanční objem nezbytný pro zajištění Závazku služby v obecném hospodářském zájmu pro zajištění obnovy a rozšíření dlouhodobého investičního majetku stanovit jako 1/10 výše uvedeného odpisu: (v tis. Kč)

Základní sazba pro majetek odepsaný před r. 2015	89 888
Sazba pro majetek odepsaný v letech 2016 až 2026	115 669
Sazba pro majetek pořízený v roce 2016	19 737
CELKEM	225 294

Na základě jednání, které proběhlo dne 7.3.2017 na Krajském úřadě ÚK za účasti zástupců Krajské zdravotní, a.s., zpracovatele modelu financování firmy SVI AJAK services s.r.o. a zástupců krajského úřadu bylo dohodnuto, že roční finanční objem navrhovaný do rozpočtového výhledu a jednotlivých ročních rozpočtů bude v objemu 200 000 tis. Kč. Od tohoto objemu bude odečteno 35 000 tis. Kč, jenž jsou podle počtu dotovaných lůžek pro KZ, a.s. alokovány v rámci dotačního programu pro zdravotnická zařízení na území kraje na nákup majetku a přístrojového vybavení, na který se dlouhodobě předpokládá uvolňovat z rozpočtu kraje 50 000 tis. Kč. Z uvedeného vyplývá, že pro zajištění Závazku služby v obecném hospodářském zájmu pro zajištění obnovy a rozšíření

dlouhodobého investičního majetku se pro Krajskou zdravotní, a.s. navrhuje po dobu 10 let roční objem 165 000 tis. Kč. Tento postup plně koresponduje i se závěry zpracovatele modelu financování, jenž na str. 55 Analytické části dochází k výpočtu 10-letých nároků KZ, a.s. z odpisů ve výši 2 037 092 tis. Kč, což představuje roční objem 203 709 tis. Kč.

Navrhovaný objem plní i podmínku maximálního příspěvku na obnovu stávajícího majetku, jako požadavku pro výpočet zajištění Závazku služby v obecném hospodářském zájmu, neboť, jak již bylo zmíněno výše, nejsou v něm zahrnuty investiční náklady na nově pořízený majetek a dále na nezbytné investice do budov a staveb. Přitom maximálně možné objemy pro zajištění Závazku služby v obecném hospodářském zájmu jsou pro roky 2018 – 2022 vyšší (viz graf a tabulka na str. 53 a 54 příložené analytické části).

Zároveň je nutno konstatovat, že v předchozím období, kdy nebylo zřejmé, zda je možné řešit financování investic formou zajištění Závazku služby v obecném hospodářském zájmu, by rozhodnutí navyšovat základní kapitál za účelem pořízení investic určených pro ztrátové provozování jednotlivých oborů zdravotní péče, v porovnání s rozhodováním soukromého investora, s vysokou pravděpodobností obstála. V nově navrženém systému ekonomický odbor doporučuje používat navýšení základního kapitálu tehdy, pokud se bude týkat rozvojových investic do ziskových činností.

Upozornění: navržený systém financování neustále zachovává Krajské zdravotní, a.s. veškeré odpisy generované v účetnictví společnosti, které za rok 2016 byly ve výši 236 456 tis. Kč. Pokud jsou tyto odpisy zdrojem pro investiční výdaje, opravy a udržování majetku, potom bude KZ, a.s. disponovat na tuto oblast roční částkou cca 440 000 tis. Kč.

Závěrem navrhuje, aby celý proces schvalování obnovovaného majetku postupoval tak, že v roce n-2 bude předložen soupis akcí navrhovaných k realizaci, včetně jejich detailního zdůvodnění. Po jeho odsouhlasení zastupitelstvem kraje by KZ, a.s. provedla v roce n-1 výběrová řízení na odsouhlasené akce a při schvalování rozpočtu kraje na rok n by tento příspěvek na obnovu stávajícího majetku byl již naplněn akcemi realizovanými v roce n s jejich jasně danými náklady z ukončených výběrových řízení.